

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/740/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115218858
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2115218858.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci žalobkyne: Y. M., nar. XX. L. XXXX, bytom Z. XXX/XX, N., zast. advokátkou: Mgr. Renáta Dobrovodská, so sídlom Račianska 15, Bratislava, proti žalovanej: DLM-Factoring, s.r.o., so sídlom Viničná 41, Biely Kostol, IČO: 47 216 727, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo 14. septembra 2015 č. k. 11C/349/2015 - 45, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti o nariadení predbežného opatrenia a uložení povinnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej **p o t v r d z u j e.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým I. nariadil žalovanému, aby sa dočasne zdržal výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam - pozemok parcela registra „C“ č. 2244 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 468 m², pozemok parcela registra „C“ č. 2245 - záhrady o výmere 743 m² a rodinný dom súpisné číslo XXX, postavený na parcele registra „C“ č. 2244, ktoré nehnuteľnosti sa nachádzajú v katastrálnom území N. a sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Partizánske - katastrálnym odborom a aby sa dočasne zdržal postúpenia pohľadávky zo Zmluvy o úvere č. 0028/2010, a to až do právoplatnosti rozhodnutia súdu o návrhu vo veci samej, II. vo zvyšku návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a III. žalobkyni uložil, aby v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia podala na súd návrh na začatie konania vo veci samej. Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanoveniami § 74 ods.1, § 75 ods. 1, 2, 3, 4, 6 a 8, § 76 ods. 1 písm. e) a písm. f), § 76 ods. 3 a 4 O.s.p. (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení); vecne potom vo vyhovujúcej časti majú za osvedčenú potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania spôsobom obsiahnutým vo výroku odvolaním napadnutého rozhodnutia a to najmä vzhľadom na osvedčenie nároku žalobkyne domáhať sa zániku pohľadávky žalovanej voči žalobkyni zabezpečenej záložným právom a tým aj zániku záložného práva žalovanej na nehnuteľnostiach špecifikovaných vo výroku tohto rozhodnutia, ako aj existenciu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy na jej právach, vzhľadom na oznámenie žalovanej (resp. jej právneho predchodcu) o začatí výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam žalobkyne, stotožniac sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nepovažujúc takýto zásah do práv žalovanej za neprimeraný vzhľadom na len dočasný charakter takejto predbežnej úpravy, ktorým sa nemení podstata vecného práva (záložného práva k nehnuteľnostiam) žalovanej. Obdobne opodstatneným bolo aj zakázať žalovanej postúpiť pohľadávku zabezpečenú záložným právom k nehnuteľnostiam žalobkyne, nakoľko s postúpenou pohľadávkou by prešli na postupníka aj práva vyplývajúce zo zabezpečenia záväzkov, teda aj práva plynúce zo záložnej zmluvy a to bez povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva. V tejto súvislosti ďalej dôvodil, že nariadením predbežného opatrenia sa v podstate poskytuje žalobkyni dočasná ochrana pred stratou obydľia, pretože sa dočasne (do rozhodnutia súdu vo veci samej), odloží výkon záložného práva žalovanej a tak nariadením predbežného opatrenia sa nevytvorí nenávratný nenapraviteľný stav v právnych vzťahov účastníkov, iba sa dočasne odloží možný výkon záložného práva žalovanej.

Ďalej konštatoval, že v dôsledku nariadeného predbežného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma na strane žalovanej ani neprimeraná výhoda na strane žalobkyne, ktoré závery rovnako platia i v prípade dočasného zákazu postúpenia pohľadávky žalovanej na inú osobu.

Proti tomuto uzneseniu v jeho vyhovujúcej časti a v časti uloženia povinnosti žalobkyni podať v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia na súd žalobu na začatie konania vo veci samej (výrok I. a III. uznesenia), podala včas odvolanie len žalovaná, s návrhom na jeho zrušenie v odvolaním napadnutých častiach a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Okrem toho vzniesla aj námietku nedostatku právomoci súdu vo veci konať (podľa § 106 ods. 1 O.s.p.), pre potrebu prejednať vec s poukazom na rozhodcovskú doložku podľa článku XIV. Zmluvy o úvere číslo 0028/2010 z 3. marca 2010, v rozhodcovskom konaní. Ako odvolacie dôvody uplatnila dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a), b), a f) v spojení s ust. § 221 ods.1 O.s.p., a argumentovala tým, že súd prvého stupňa presvedčivo nevysvetlil ako žalobkyňa osvedčila existenciu nároku domáhať sa zániku pohľadávky zabezpečenej záložným právom a tým aj zániku záložného práva žalobkyne, keď pri svojom rozhodovaní nemal k dispozícii zmluvu o úvere číslo 0028/2010 z 3. marca 2010, a ani žiadne doklady o žalobkyňou tvrdenom zaplatení sumy 10.732 eur, nezdôvodnil a presvedčivo nevysvetlil v čom spočíva nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy a z toho vychádzajúca potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, nepreskúmateľne zdôvodnil svoj záver o tom, že nariadené predbežné opatrenie nie je neprimeraným zásahom do práva žalobkyne, poukazujúc na to, že rodinný dom, ktorého sa týka záložné právo nie je bydliskom žalobkyne, nakoľko tento je neobývaný a neutržiavaný, v dôsledku čoho jeho hodnota neustále klesá a plynutím času dochádza k znižovaniu pravdepodobnosti úspešnej realizácie výkonu záložného práva žalovanej a uspokojenia jej pohľadávky voči žalobkyni, považujúc predbežnú úpravu práv a povinností účastníkov konania spôsobom uvedeným v napadnutom uznesení za neprimeraný zásah do práva žalovanej na uspokojenie jej nároku zo zmluvy o úvere, nakoľko nemožnosťou realizácie výkonu záložného práva je poskytovaná neprimeraná výhoda žalobkyni, ktorá tak odďaľuje uspokojenie nároku žalovanej. Za nepochopiteľnú považoval argumentáciu súdu prvého stupňa, že predbežným opatrením nedošlo k zmene podstaty vecného práva žalovanej napriek tomu, že žalovaná aj, keď len dočasne bola pozbavená možnosti realizácie výkonu záložného práva, že neobstojí ani argumentácia súdu, že s postúpenou pohľadávkou by prešli na postupníka aj práva vyplývajúce zo zabezpečenia záväzkov, teda aj práva plynúce zo záložnej zmluvy, avšak bez jeho povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva poukazujúc na ust. § 529 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 2 O.s.p., ktoré takúto argumentáciu súdu prvého stupňa vyvracajú.

Žalobkyňa vo vyjadrení sa k odvolaniu navrhla odvolaním napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť, považujúc námietku žalovanej o nedostatku právomoci súdu vo veci konať a rozhodnúť za nedôvodnú, a to vzhľadom na dohodu zmluvných strán o tom, že všetky spory vzniknuté z úverovej zmluvy (ako aj zo záložnej zmluvy) bude riešiť vecne a miestne príslušný súd, alebo tieto budú riešené prostredníctvom rozhodcovského súdu (čl. XI. úverovej zmluvy) považujúc rozhodcovskú doložku uvedenú v bode XIV. úverovej zmluvy za neplatnú pre jej neprijateľnosť, ako aj z dôvodu, že odkazuje na neexistujúci rozhodcovský súd, majúci za osvedčené právo žalobkyne, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana ako aj nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy, a to či už realizáciou záložného práva k nehnuteľného majetku žalobkyne alebo ďalším postupovaním záložným právom zabezpečenej pohľadávky žalovanej na tretie osoby.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba, účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu danom dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je nedôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s argumentáciou použitou súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia. U dôvodov predostretých súdom prvého stupňa dostatočne jasne

a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd však vzhľadom na potrebu vyporiadať sa s námietkami žalovanej dopĺňa (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) nasledovné:

Účelom konania o predbežnom opatrení je dočasná a podľa možnosti čo najrýchlejšia úprava pomerov účastníkov za situácie, že tieto upravené nie sú a je tu nebezpečenstvo určitej celkom konkrétnej ujmy, pre ktoré vec neznesie odklad až do vydania rozhodnutia vo veci samej, teda do rozsudku upravujúceho pomery účastníkov definitívne. Práve rýchlosť, s akou treba k rozhodovaniu vo veciach predbežných opatrení pristupovať, však kladie zvýšené nároky na doloženie tvrdení uvádzaných v návrhu tak, aby tu bolo možno považovať potrebu navrhovanej dočasnej úpravy za osvedčenú (to preto lebo súd pred rozhodnutím o predbežnom opatrení zásadne nevykonáva žiadne dokazovanie, ktoré je takto vyhradené až konaniu vo veci samej). Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť uplatneného práva navrhovateľa a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Existencia právneho pomeru medzi účastníkmi alebo nároku, prípadne ich osvedčenie samotné, ešte netvorí zákonný dôvod pre nariadenie predbežného opatrenia. Až ich ohrozenie dovoľuje súdu predbežné opatrenie nariadiť. Toto ohrozenie musí byť konkrétne a musí byť oprávneným účastníkom navyše aspoň osvedčené.

Riadiac sa vyššie uvedenými úvahami potom odvolací súd konštatuje, že neobstojí námietka žalovanej o nedostatku právomoci súdu vo veci konať a rozhodovať, nakoľko žalobkyňa uplatňujúca svoje práva vyplývajúce jej so spotrebiteľskej zmluvy (za akú bez akýchkoľvek pochybností bolo potrebné považovať aj už skôr citovanú úverovú zmluvu) podaním žaloby na príslušný civilný súd využila svoje oprávnenie uvedené v čl. XI., prípadne v čl. XIV. posledná veta úverovej zmluvy riešiť spory vzniknuté z úverovej, prípadne záložnej zmluvy na civilnom (všeobecnom) súde a tým založila jeho právomoc vo veci konať a rozhodovať, a tak využila možnosť spotrebiteľa vybrať si k nemu ohľaduplnejší spôsob riešenia sporu a takto i vylúčenie následku v podobe nutnosti podrobiť sa právomoci rozhodcu. Žalovaná netvrdila a nepreukázala, že by si nároky z predmetného právneho vzťahu so žalobkyňou uplatnila voči žalobkyni už skôr na rozhodcovskom súde, a teda že došlo ku prípadnej kolízii rozhodcovského a riadneho súdneho konania (pravdaže za predpokladu platného dojednania rozhodcovskej doložky).

Nedôvodnou bola aj námietka žalovanej o neosvedčení danosti práva žalobkyne domáhať sa zániku pohľadávky zabezpečenej záložným právom z dôvodu, že na právny vzťah žalobkyne so žalovanou je potrebné aplikovať jednotlivé ustanovenia Obchodného zákonníka a že pohľadávka žalovanej voči žalobkyni je platnou a existujúcou pohľadávkou, nakoľko preukázanie jej skutkových tvrdení o zániku peňažnej pohľadávky žalovanej (vrátane zániku záložného práva žalovanej na nehnuteľnom majetku žalobkyne takúto pohľadávku zabezpečujúceho) jej splnením, bude predmetom konania vo veci samej, pričom pre účely nariadenia predbežného opatrenia, ako už bolo vyššie uvedené, postačuje osvedčenie danosti práva na dočasnú úpravu pomerov účastníkov spôsobom navrhovaným v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Žalobkyňa osvedčila svoje vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, ako aj snahu žalovanej, ako záložného veriteľa realizovať výkon záložného práva k týmto nehnuteľnostiam za účelom uspokojenia jej peňažnej pohľadávky, ktorej existencia je medzi účastníkmi konania sporná. V rámci výkonu záložného práva sa totiž záložný veriteľ môže uspokojiť predajom zálohu. Tým je osvedčené aj právo žalobkyne domáhať sa dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania spôsobom uvedený vo výroku odvolaním napadnutého rozhodnutia, a to z dôvodu bezprostredného ohrozenia jej vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, spojeného aj s bezprostredne hroziacou majetkovou ujmom. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, ujma žalovanej vzniknutá úpravou pomerov účastníkov konania spôsobom obsiahnutým vo výroku odvolaním napadnutého uznesenia nie je zrejme neprímeraná výhode získanej predbežným opatrením žalobkyňou. Pri bežnom chode udalostí totiž prirodzený pokles tržnej hodnoty nehnuteľností plynutím času a z toho plynúce pomerné zníženie finančného príjmu získaného ich predajom pri realizovaní záložného práva záložného veriteľa (žalovanej) nie je tak veľký, ako by bola škoda na strane žalobkyne spôsobená úplnou stratou vlastníckeho práva k nim. Dôvodným bolo aj uloženie povinnosti žalovanej dočasne sa zdržať postúpenia jej pohľadávky zo zmluvy o úvere, zabezpečenej záložným právom k nehnuteľnostiam, nakoľko ako to správne konštatoval aj súd prvého stupňa s postúpenou pohľadávkou by prešli na jej nadobúdateľa aj práva vyplývajúce zo zabezpečenia takejto postupovanej pohľadávky (právo uspokojiť pohľadávku predajom zálohu), avšak na právneho nástupcu veriteľa by neprešla povinnosť dočasne sa zdržať výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam, nakoľko rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení by nebolo záväzné pre nového záložného veriteľa, ktorý nebol účastníkom tohto konania.

Správnym bol aj postup súdu (namietaný žalovanou v odvolaní), keď pri nariadení predbežného opatrenia uložil žalobkyni, aby v lehote 30 dní od doručenia uznesenia, podala návrh na začatie konania vo veci samej (§ 76 ods.3 O.s.p.). Predbežné opatrenie môže totiž zaniknúť z taxatívne vymedzených dôvodov, medzi ktoré patrí aj nesplnenie takto uloženej povinnosti súdu návrh vo veci samej podať. Lehota na podanie návrhu na začatie konania je sudcovskou lehotou, ktorej dĺžku určuje súd práve spôsobom uvedeným vo výrokovej časti III. tohto rozhodnutia. Súd určením takejto lehoty totiž obmedzuje účinky predbežnej úpravy pomerov účastníkov konania v prípade ďalšej nečinnosti žalobkyne.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorý návrhu žalobkyne na nariadenie predbežného opatrenia v odvolaní napadnutej časti vyhovel a preto jeho uznesenie podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, pretože šlo o prípad rozhodovania o predbežnom opatrení, v ktorom rozhodovanie patrí až konečnému rozhodnutiu.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.